

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060302

DOM
2023-01-19
Stockholm

Mål nr
M 6201-22

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2022-04-28 i mål nr M 246-22, se bilaga A

PARTER

Klagande

Miljönämnden i Malmö stad
205 80 Malmö

Motpart

Tattoo Ambulance AB, 559329-5891
Lundavägen 36
212 19 Malmö

Ombud: A C

SAKEN

Miljösanktionsavgift

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom fastställer Mark- och miljööverdomstolen Miljönämnden i Malmö stads beslut den 5 januari 2022, dnr MN-2021-9675, om miljösanktionsavgift på 3 000 kr.

Dok.Id 1883438

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljönämnden i Malmö stad har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska fastställa nämndens beslut att påföra Tattoo Ambulance AB miljöstraffavgift om 3 000 kr.

Tattoo Ambulance AB har förelagts att yttra sig över överklagandet men har inte hörts av.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljönämnden i Malmö stad har anfört detsamma som i mark- och miljödomstolen med i huvudsak följande tillägg.

Tattoo Ambulance AB har, oaktat om tatueringar har utförts i eller i anslutning till det aktuella ambulansfordonet, vidtagit åtgärder som innebär att verksamheten har påbörjats och därmed ska anmälas till tillsynsmyndigheten. Verksamheten är sedan augusti 2021 registrerad hos Bolagsverket och i verksamhetsbeskrivningen anges att företaget ska ”erbjuda mikropigmentering och permanenttatueringar på fast adress och ambulerande samt därmed förenlig verksamhet”. Det finns således en tydlig avsikt att bedriva mobil tatueringverksamhet i eller i anslutning till ett fordon. Fordon har även inretts för ändamålet och verksamheten har på olika sätt synliggjorts i sociala medier.

Bolagets invändningar om hur de olika fordon som syns i verksamhetens sociala mediekanaler har använts i tiden före nämndens straffbeslut ifrågasätts inte. Inte heller kan det visas att tatueringar har utförts på annan plats än i den redan anmälda lokalen på fast adress eller att verksamheten haft ett bokningssystem eller på annat sätt mottagit och bekräftat bokningar för tatueringar utförda på annan plats än i lokalen. Det som bör prövas är om bolaget, genom att ha inrett ett fordon för att kunna användas som ambulerande tatueringstudio i kombination med att verksamheten förevisats och marknadsförts tillsammans med kontaktuppgifter, kan anses ha påbörjat en anmälningspliktig verksamhet. Möjligheten att kontrollera om verksamheten tar

emot bokningar, som i tidigare avgöranden från mark- och miljödomstolar lagts vikt vid, saknas i aktuellt ärende då bolaget hänvisar till att ta kontakt med verksamheten per telefon, e-post eller sociala medier.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

En miljöstraffsavgift är av straffrättslig karaktär och allmänna straffrättsliga principer gäller därför i fråga om vem som har bevisbördan för att en överträdelse ägt rum. I fråga om beviskrav uttrycks det i praxis att tillsynsmyndigheten ska visa att det finns förutsättningar att besluta om miljöstraffsavgift (se bl.a. rättsfallet MÖD 2003:34). Den centrala frågan i målet är om nämnden har visat att bolaget överträtt 38 § första stycket 1 förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd genom att driva eller arrangera en anmälningspliktig verksamhet i form av en ambulerande tatueringverksamhet, utan att ha anmält den till nämnden.

För att påföras miljöstraffsavgift är det i och för sig inte nödvändigt att tillsynsmyndigheten visar att någon blivit tatuerad. Verksamheten anses påbörjad när det varit möjligt för allmänheten att besöka den ambulerande verksamheten för att tatuera sig.

Det är i målet utrett att bolaget bedriver tatueringverksamhet i en lokal i Malmö. Av bolagets verksamhetsbeskrivning framgår att företaget ska erbjuda mikropigmentering och permanenttatueringar både på fast adress och ambulerande. Bolaget har tillåtelse att bedriva tatueringverksamhet i sin fasta lokal men har inte anmält någon ambulerande verksamhet till nämnden. Av handlingarna i målet framgår vidare att bolaget har publicerat bilder på det sociala mediet Instagram där två bilar står uppställda. På en av bilderna syns en brits i nära anslutning till en av bilarna. Bilarna ser till form och färgsättning ut som ambulanser. Till bilderna hör bildtexter. Av texterna framkommer att bilarna under sommaren användes vid bilevenemang i Sverige och att bolaget ”kör på olika uppdrag där vi tatuerar enligt överenskommelse/hotel/svensesexa mm.”. I utredningen finns även skärmdumpar från ett videoklipp på Youtube publicerat av bolaget. Av skärmdumparna och bolagets beskrivning till videoklippen framgår att det är insidan av en skåpbil som visas och att syftet är att bilen ska kunna användas för att tatuera i. På skärmdumparna syns två

arbetsbänkar med ett tvättställ, handtork, behållare för riskavfall och hållare för vinylhandskar.

Av utredningen framkommer inte att någon person har blivit tatuerad i bolagets bilar. Som tidigare nämnts är det dock inte nödvändigt att en person har blivit tatuerad för att en ambulerande tatueringsverksamhet ska anses påbörjad. Det framkommer inte heller att någon av de bilar som syns uppställda vid evenemangen är samma bil som syns på skärmdumparna från videoklipppet. Mark- och miljööverdomstolen bedömer dock att vad som framkommit i målet om bolagets verksamhet, dess bilar och deltagande i olika evenemang samt publiceringar på sociala medier, sammantaget är tillräckligt för att nämnden ska anses ha visat att bolaget har påbörjat en ambulerande tatueringsverksamhet. Verksamheten har inte anmälts till nämnden. Vad bolaget har anfört i underinstanserna, bland annat att bilarna endast används för att marknadsföra en framtida verksamhet och för att köra kunder till bolagets lokaler i Malmö, föranleder ingen annan bedömning. Det finns därför skäl att påföra bolaget miljöstraffavgift.

Det har inte framkommit några omständigheter som enligt 30 kap. 2 § andra stycket miljöbalken kan utgöra skäl att underlåta att ta ut en miljöstraffavgift. Det saknas även skäl att sätta ned eller jämka miljöstraffavgiften till ett lägre belopp. Med ändring av mark- och miljödomstolens dom ska därför nämndens beslut om miljöstraffavgift fastställas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ylva Osvald, hovrättsråden Katarina Berglund Siegbahn och Katarina Welin samt tf. hovrättsassessorn Simon Nesterud, referent.

Målet har föredragits av hovrättsfiskalen Caroline Johansson.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2022-04-28
meddelad i
Växjö

Mål nr M 246-22

PARTER

Klagande

Tattoo Ambulance AB, 559329-5891

Ombud: A C

Motpart

Miljönämnden i Malmö kommun
205 80 Malmö

ÖVERKLAGAT BESLUT

Miljönämnden i Malmö kommuns beslut den 5 januari 2022 i ärende nr
MN-2021-9675, se bilaga 1

SAKEN

Miljösanktionsavgift

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen bifaller överklagandet och upphäver Miljönämnden i
Malmö kommuns beslut den 5 januari 2022 att påföra Tattoo Ambulance AB
miljösanktionsavgift.

BAKGRUND

Miljönämnden i Malmö kommun (nämnden) beslutade den 5 januari 2022 att påföra Tattoo Ambulance AB (bolaget) en miljö sanktionsavgift på 3 000 kr för att inte ha anmält tatuering verksamhet till miljöförvaltningen.

Bolaget har överklagat nämndens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Tattoo Ambulance AB har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva nämndens beslut om miljö sanktionsavgift. De har anfört i huvudsak följande som grund för sin talan.

Beslutet är fattat på felaktiga grunder och baseras på antaganden och inte på faktiska händelser. Nämnden anger som bevis på överträdelse att man sett på nätet att allmänheten erbjuds behandlingar i bilen och att detta utgör bevis för att tatuering verksamhet skett.

Bilderna och bilarna är ett led i en framtida satsning och ett sätt att marknadsföra den framtida verksamheten. Bilarna används idag uteslutande till att köra kunderna till företagets lokaler där tatueringarna genomförs. Lokalerna är anmälda och godkända. Man kan inte bötfälla någon på en presumtion om att överträdelse kommer att ske utan det måste bevisas att överträdelse har skett. Miljöförvaltningen har tagit överträdelse för given utan några som helst bevis. Att det finns en reklampelare i form av en bil betyder inte att man kör racing eller bedriver ambulans verksamhet. De har lämnat en plausibel förklaring till innehållet på webbsidan. Bevisbördan för att överträdelse har skett ligger på miljöförvaltningen och denna har man inte uppfyllt. Ingen av bilderna eller dokumenten visar någon överträdelse. Det rör sig uteslutande om felaktiga slutsatser och rena fantasier från handläggarens sida.

Att det finns en tatuering brits i "ambulansen" betyder inte att man de facto gjort någon överträdelse.

Miljönämnden har bestritt ändring av beslutet och har som grund för sin inställning anfört i huvudsak följande.

Anmälningssplikten inträder redan i samband med att en verksamhet arrangeras, d.v.s. vid iordningsställande och förberedande av verksamheten för behandlingar. Det spelar inte någon roll om behandlingar påbörjats eller inte. Nämnden har på YouTube sett ett videoklipp där det aktuella fordonet iordningsställts för tatueringens verksamhet. I fordonet syns installation av handtvättsvask, arbetsbänk, behållare för riskavfall, engångshandskar och handtork. I en beskrivande text till videoklippen har verksamhetsutövaren även skrivit att planen är att bygga fordonet för tatuering. Verksamhetsutövaren har således inte bara iordningställt fordonet, utan även förklarat att fordonet byggs för att tatuera i. Den avsiktliga användningen av fordonet är därmed klarlagd.

Verksamhetsutövaren har vidare erbjudit behandlingar ambulerande till allmänheten genom Instagram. Den 21 oktober 2020 har verksamhetsutövaren skrivit att ”vi kör på olika uppdrag där vi tatuerar enligt överenskommelse, hotell, svensxa m.m.”. Utöver detta kan man se att verksamheten närvarat vid event i Malmö där det står en brits uppfälld. Fordonet har därmed varit bokningsbart för behandlingar och dessa behandlingar har erbjudits på andra platser än i den lokal som finns på Lundavägen 36.

Det är utrett att bolaget har arrangerat och iordningsställt tatueringens verksamhet samt till allmänheten erbjudit behandlingar i eller i anslutning till ett fordon som inte är anmält. Bolagets invändning om att fordonet endast använts för att köra kunder fram och tillbaka till studion får avses vara en efterhandskonstruktion.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Enligt 38 § första punkten förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, FMVH, är det förbjudet att utan anmälan driva eller arrangera verksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygieniska behandlingar som innebär risk för blodsmitta på grund av användningen av skalpeller, akupunktur nålar, piercingsverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg.

Om någon, genom att påbörja en anmälningspliktig verksamhet utan att ha gjort en anmälan, överträder 38 § FMVN ska enligt 3 kap. 3 § förordningen (2012:259) om miljöstraffsavgifter en miljöstraffsavgift om 3 000 kr tas ut.

En miljöstraffsavgift har straffrättslig karaktär och i praxis har man ansett att allmänna straffrättsliga principer bör gälla i fråga om vem som har bevisbördan för att en överträdelse har ägt rum. Detta innebär att det är den myndighet som beslutat om miljöstraffsavgift som har att bemöta, och där det är möjligt försöka vederlägga, varje invändning som verksamhetsutövaren reser i syfte att undgå ansvar. I fråga om beviskravet gäller alltså att det är den beslutande myndigheten som ska visa att det har funnits förutsättningar att besluta om miljöstraffsavgift (se bl.a. MÖD 2015:34 och däri refererade rättsfall).

Mark- och miljödomstolens bedömning

I målet är fråga om miljönämnden har lyckats visa att Tattoo Ambulance AB utfört eller arrangerat tatueringverksamhet i de i målet aktuella fordonen eller i anslutning till dessa.

I det överklagade beslutet om miljöstraffsavgift har nämnden anfört att bilder från internet visar att allmänheten erbjudits behandlingar i en bil och att det finns installationer i bilen som visar på en ambuleringstatueringverksamhet. Nämnden har till stöd för detta åberopat fotografier, stillbilder från videofilmer samt textutdrag från sociala medier. Bolaget har å sin sida invänt att både bilarna och bilderna på sociala medier är ett led i en framtida satsning och ett sätt att

marknadsföra den framtida verksamheten samt att bilarna idag uteslutande används till att köra kunderna till företagets lokaler där tatueringarna genomförs.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att varken bilderna i fråga eller de texter som återfinns i anslutning till verksamheten bevisar att det vid något tillfälle bedrivits tatueringverksamhet inne i bilarna eller i anslutning till dessa. Det visar inte heller att det har varit möjligt att boka behandlingar som sedan utförts på annan plats än bolagets lokal på Lundavägen 39. Vid en sammantagen bedömning finner mark- och miljödomstolen att den bevisning som nämnden åberopat inte styrker att det skett en faktisk överträdelse av 38 § första punkten FMVH och överklagandet ska därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 19 maj 2022.

Marie Gerrevall

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Marie Gerrevall, ordförande, och tekniska rådet Catharina Ogenblad. Föredragande har varit beredningsjuristen Lena Sjöberg.